

Vad finns i jorden?

Beräknad tidsåtgång: 1 – 2 timmar

Material; Spadar, plastaskar för att samla jord i, linjal

Genomförande

Ta med eleverna ut i skolskogen eller ett annat närliggande område. Låt dem i mindre grupper mäta ut kvadrater med cirka 30 cm sida. Med hjälp av spade/planteringspade får de undersöka vad jorden består av.

Låt dem dela upp jorden i:

- Levande delar som växter, rötter, maskar, insekter
- Döda växt- och djurlämningar som multnade växtdelar, rötter ev. döda maskar och insekter
- Mineraljord och stenar

Diskutera med eleverna vilken roll de olika komponenterna spelar för växtligheten. T.ex. berggrunden som tillför näring i form av mineralämnen när den vittrar, djur, speciellt maskar, förbättrar strukturen genom att luft tillförs. Multnande växter och djur blir till ny näring osv.

Variation

Gå ut med eleverna med följande frågeställning:

Vad händer med blad, barr, insekterna, bären och även mindre djur när de dör och faller till marken?

I smågrupper kan eleverna, försedda med någon plastask samla jord, helst från en orörd markyta. Låt dem arbeta och känna med fingrarna.

Hur känns jorden?

- Torr – smulig? Fallor den lätt i delar?
- Fuktig – svampig – ljum – kylig?
- Droppar det ur jorden om du kramar den?
- Vilken sorts jord är det? Sandig, lerig, mineraljord eller mull?

Titta efter vilka växter och träd som växer i olika jordtyper.

Titta även efter smådjur i jorden.

Nedbrytningsprocesser

Gör nerbrytningsprover med olika material. Spika fast olika slags mer eller mindre svårnedbrytbara föremål på en bräda och lägg den upp och ner på marken eller en bit ner i jorden. Markera platsen noga.

Gräv ner papper av olika slag, vilka multnar snabbast?

Gräv ner svårnedbrytbara föremål (kalla dem gärna skatter) en bit ner i jorden. Markera platsen noga. Undersök resultatet efter fem år.